

Prva dama

(Excerpt in Serbian)

Translated by: Jelena Dedeić

Contact of the translator: jelena.rasic@sezampro.rs

Mogla bi biti neko

Odvila je tendu, odmotala je, posmatrala blede dlanove (Svoje *pale* ručice, ne blede na našem, što čovek zamišlja kao samrtno bledilo, već *pale* na engleskom, što čoveku znači aristokratski svetao ten. Vitsavejin ten je bio plemenito bele boje), levu i desnu nadlanicu, kako iscertavaju svaka svoj krug, jedna malčice više od druge, ista osa, suprotni smerovi okretanja, ručica-štapić se nastavlja, produžena je već za dobar metar, do vrha, gde je kukica na kraju uhvaćena u uho vodoravne prečke s voskiranim platnom namotanim na nju. Prepodne ga je odmotala (ručice su ravnomerno kružile u suprotnim smerovima), reč je o terasi na južnoj fasadi, sad, kasno popodne ga je ponovo namotala, senku isključila. *Kako uznemirujuće*, prošaputala je , jedva pomerajući usne, *mnogo i zaista uznemirujuće: kruženje horizontalno, prečka, kruženje vertikalno, odnosno suprotno, trenutni efekat, platno rašireno, platno sklopljeno, zar to nije ludo?! Kad bih sad bila dete, kad bih kao dete ovako pomerala senke odmotavanjem, to bi me obuzelo, potpuno i do kraja, želela bih da postanem inženjer, ili mehaničar, ili nešto tako, postala bih inženjer, ili mašinski tehničar, ili nešto konkretno, a ovako, ah.*

Vitsavejino bledo lišće je izgledalo meko, bilo je sanjivo i milo, sunce još nije sasvim zašlo, virilo je do struka, bojilo je veče medenom svetlošću, dok nije sasvim zašlo (Za goru, za tu goru zelenu).

9. Završetak studija

Dodela diplome se lepo uklopila sa suprugovim odmorom. Posle svečanosti na univerzitetu otišli su zajedno na ručak, mladi bračni par, Vitsavejini roditelji, Vitsavejina drugarica iz gimnazije. Uveče je drugarica primetila: *Ovog tvog baš teško hvata!*

12. Vitsavejina nadarenost

Strašno je počeo da je interesuje Nikola Tesla, strašno. Želela je da zna sve o njegovom životu i radu, iako to nije sebi priznala, želela je da otkrije klicu genijalnosti u sebi, jer je čitala o njegovom detinjstvu, kako je kao trogodišnjak u mraku olujne večeri milovao mačku, dlaka joj je pucketala od naelektrisanosti i oko nje se iscertala svetlosna aura i –puf – iskra je preskočila, plamen se razgoreo, strast je bila rođena, hej, Nikolice, sad nema nazad. Zapravo se nadala da se i u njenom detinjstvu pokrenula neka slična veličanstvena i sudbonosna smernica, kopala je po sećanju, kopala, ali tamo nije bilo ničeg sličnog, najpribližnije je bilo kad je nekad rasklopila

poni bicikl na najsitnije sastavne delove i zatim ga ponovo sklopila, sve se uklapalo, sve je funkcionisalo kao ranije, samo joj je ostala šaka šrafova, podloški i matica (otac joj je dao po dupetu), ali to naravno ne može biti to, zato bi bila zadovoljna već i time kad bi se od proučavanja života i rada Nikole Tesle zarazila bar mrvicom genija, bar to. Uzaludni su bili svi napori i udubljanja u sebe, Vitsaveja nije bila ni genije ni inovator, u stvari nije bila ni posebno tehnički tip. Ali imala je druge talente.

44. Večera s gostom

U goste je došao ekskluzivan i veoma šarmantan gospodin, neki baron bez pratilje. Zajedno su seli da obeduju, posluha je još elegantnije nego inače upriličila koreografiju – nagnuti se gostu s leva, uzeti tanjir levim dlanom u rukavicama, skloniti ga kružnim pokretom (kontrapost, težina na levoj nozi), nagnuti se s desna (kontrapost, težina na desnoj nozi), kružnim pokretom desnom rukom spustiti pred gosta sledeće jelo, na primer nežan, meki stejk, dva prsta debeo, sedam minuta pečenja, unutra rumen, uz to blago prokuvano povrćno gnezdašce. Baronove crne oči se nisu prilepile ni na jedan pokret, iako je pratio ples, čak donekle pažljivo, kao što je pogledom usmerenim na drugu stranu proučavao rukom ispisan jelovnik s porodičnim grbom ugostitelja, s tušem u boji i pozlatom, kao inicijale u starim rimskim misalima.

Baron je pio crveno vino, govorio i dalje ono što je nedavno započeo *da ne bih knjigu ostavio na stolu u sobi, s određenim naporom sam otvorio fioku i sklonio je. Kada sam gurnuo do kraja fioke, u nešto se zakačila, jer je fioka bila dosta duboka.*

Bodež, pomislila je Vitsaveja, bodež, sečivo krvavo.

Rukopis, pomislio je David, možda Aristotelov izgubljeni spis.

54. Ad aspera per astra

Već u prvim mesecima zajedničkog života je videla čudesa. Znao je sve, baš sve, da otpuši cev, da štirka košulje, namešta pločice, da vrata frižidera koja se otvaraju na levo podesi da se otvaraju na desno, znao je i golim rukama da uhvati ribu, očerupa kokošku, štrika i napravi sapun od pepela i svinjske masti, znao je na kakav mesec se seče drveće i kolje prase, rekao je jedne večeri *šta se čudiš, ako pastir treba da postane kralj, neke stvari mora znati*, njoj je kroz glavu sinula misao da je za kraljevu buduću ženu dovoljno da zna da zavede kralja i da se usudi da gurne muža u smrt, video je da joj je prešla senka preko lica, poljubio ju je u vrat i zagugutao *jesi li znala da znam da imitiram i Kanglera¹?* Sjajno ga je imitirao, zbog Davidovih imitacija i crnog vina su se cele večeri grohotom smejali kao ludi na brašno.

---

¹ slovenački političar Franc Kangler